

Sammanträdesprotokoll**Sammanträdesdatum**

2023-06-20

KSAU § 150/2023

Diarienummer 2023/84

Svar på remiss Boverkets förslag till föreskrifter om översiktsplan

Beslut

Arbetsutskottet beslutar att anta miljö- och byggnadsnämndens yttrande enligt ärendebeskrivningen nedan, som bland annat innebär att miljö- och byggnadsnämnden är positiva till arbetet för en obruten digital samhällsbyggnadsprocess och ser flera fördelar med en standardisering av översiktsplaners innehåll.

Sammanfattning

Miljö- och byggnadsnämnden har överlämnat förslag till svar på Boverkets förslag till föreskrifter om översiktsplan med konsekvensutredning.

Ärendebeskrivning

Boverket har skickat Boverkets förslag till föreskrifter om översiktsplan med konsekvensutredning på remiss. Boverket har tagit fram ett förslag till föreskrifter för översiktsplan som preciserar kraven i 2 kap. 5c § plan- och byggförordningen (2011:338), PBF. Föreskrifterna ska stötta kommuner i hur de ska uppfylla kraven. Föreskrifterna innehåller regler om hur informationen i en digital översiktsplan ska definieras och identifieras. Yttrande på remissen ska vara Boverket tillhanda senast den 25 augusti 2023.

Arbetsutskottet beslutade § 90/2023 att remittera remissen till miljö- och byggnadsnämnden.

Miljö- och byggnadsnämnden beslutade § 101/2023 att överlämna remissynpunkterna till kommunstyrelsen för vidare hantering enligt Boverkets instruktioner.

Miljö- och byggnadsnämnden är positiva till arbetet för en obruten digital samhällsbyggnadsprocess och ser flera fördelar med en standardisering av översiktsplaners innehåll.

För en ökad standardisering och framtida lagkrav upplever nämnden att det krävs tydligare vägledning i hur digitala översiktsplaner ska visualiseras, både i form av symbologi och färgsättning samt hur textinformation lagrad i attribut bäst tillgängliggörs. Informationen i översiktsplaner behöver vara läsbar för ett stort antal målgrupper, däribland myndigheter, tjänstepersoner, näringsliv och invånare. Dessa målgrupper, och olika indelningar i respektive grupp, har vitt skilda förutsättningar och kunskapsbaser kring översiktsplanering. Hur informationen tillgängliggörs behöver därför vara väl genomtänkt för att säkerställa inkludering av olika parter. Nämnden vill därför starkt lyfta önskemål om tydligare krav eller vägledning kring hur digitala översiktsplaner ska tillgängliggöras för att säkerställa en likvärdig och inkluderande samhällsplanering. Nämnden ser en risk i att kommuner med färre egna resurser i form av personal och-/eller kompetens blir beroende av externa aktörer för att säkerställa tillgång till verktyg som gör översiktsplanen läsbar.

Avseende mark- och vattenanvändningen är bilden att ÖP-modellen 2.1 var av en mer generell karaktär med få huvudkategorier som sedan kunde specificeras i flera olika underkategorier. Den modell som presenteras i remissen ses som motsatsen med enbart "fristående" kategorier. Nämnden ställer sig frågande till hur detaljerad en översiktsplan ska vara i relation till en detaljplan och även hur översiktsplanens innehåll bäst ska visualiseras och tillgängliggöras i relation till mängden geografisk information. Ett mellanting mellan 2.1 och 3.0 kan vara lämpligare för att översiktligt visa huvuddragen av mark- och vattenanvändningen som sedan ges möjlighet att specificera användningen för olika områden på ett sätt som fortfarande är sökbar. Det är också svårt att greppa hur generell information, som exempelvis mål, strategier och generella ställningstaganden, ska redogöras och läsas.

En översiktsplan kan ha en varierande funktion och vikt i olika kommuner, det är viktigt att föreskrifterna ger ett stöd och passande tillämpning i de olika fallen. Behovet av flexibilitet i användningen av översiktsplaner kan vara olika för kommuner beroende på exempelvis bebyggelsestryck, geografisk yta, invånarantal, demografi och plats i landet. För vissa kommuner agerar översiktsplanen mer som vision och igångsättare för kommunala projekt medan för andra kommuner kan värdet ligga i handläggning och navigering av inkomna ärenden.

Slutligen reflekterar nämnden över hur föreskrifterna främst medför nationella fördelar i de fall kommuner gör liknande bedömningar. Det anses som viktigt att föreskrifterna ska vara tillämpbara över hela landet och kunna tolkas likvärdigt oavsett var i landet en befinner sig. Några av de begrepp som vi bedömer kan komma att tolkas olika i olika kommuner är följande:

- Stadsbygd: Begreppet stad är inte tydligt definierat, det kan te sig självklart i en större stad, som exempelvis Linköping, men i en kommun där centralorten knappt har stadskaraktär (exempelvis centralorter med 5 000 invånare eller färre) riskerar begreppet bli missvisande. Vad som bedöms vara en "större" respektive "mindre" tätort kan också variera mellan olika kommuner.
- Stadsnära landsbygd: Begreppet kan i vissa fall tolkas som glesbygd nära ett samhälle och andra fall tolkas som ett mindre samhälle. Hur begreppet ska tolkas behöver förtydligas för att undvika risken att olika kommuner gör olika bedömning. Finns det någon tanke kring begreppet "nära" i stadsnära landsbygd, hur nära är nära? Även här är referensramarna olika i olika kommuner.
- Skogsbygd/skogsbruk respektive jordbruksbygd/jordbruk.
- Bostäder och bostadsbebyggelse: Skillnaden mellan dessa bedöms som låg och risken att de blandas ihop som hög, vad är syftet med att specificera på denna nivå?

Beslutsunderlag

Missiv och remiss Boverkets föreslag till föreskrifter om översiktsplan med konsekvensutredning

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Sammanträdesprotokoll**Sammanträdesdatum**

2023-06-20

Kommunstyrelsens arbetsutskott § 90/2023

Miljö- och byggnadsnämnden § 101/2023

Skickas till

Boverket

Miljö- och byggnadsnämnden för kännedom